

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VILNIAUS VERSLO KOLEGIJOS
NEFORMALIUOJU IR SAVARANKIŠKO MOKYMOSI BŪDU ĮGYTŲ MOKYMOSI
PASIEKIMŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO STUDIJŲ REZULTATAIS
TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus verslo kolegijos Neformaliuoju ir savarankiško mokymosi būdu įgytų mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais tvarka (toliau – Tvarka) nustato Vilniaus verslo kolegijos (toliau – Kolegija) studentų neformaliuoju ir (ar) savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimo ir šio pripažinimo pagrindu vykdomo studijų dalykų (modulių) procedūrą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Neformaliuoju ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertinimo ir pripažinimo bendraisiais principais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-289 „Dėl neformaliojo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose bendrųjų principų patvirtinimo“.

3. Tvaroje naudojamos sąvokos:

3.1. Aplankas – kandidato įrodymų, kuriais pagrindžiamos neformaliuoju būdu įgytos kompetencijos, rinkinys. Aplanką sudaro: išplėstinis CV, kompetencijų išplėstinis aprašymas kolegijos patvirtinta forma, priedai (pažymėjimų, dokumentų, darbdavio atsiliepimų, projektų, planų, savianalizės ir kt. kopijos).

3.2. Dalykų žiniaraštis – nustatytos formos dokumentas, kuriame įrašomi neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų vertinimo pagrindu įskaitytų dalykų pavadinimai, dalykų apimtis kreditais ir įvertinimas pažymiu.

3.3. Ekspertas – studijų dalyko dėstytojas, vertinantis kandidato neformaliuoju būdu įgytas kompetencijas, nustatantis jo atitikmenį studijų dalyko rezultatams. Kandidato neformaliuoju būdu įgytas kompetencijas gali vertinti ir dėstytojų grupė (**ekspertų komisija**).

3.4. Įvertinimas – neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų atitikmens studijų rezultatams išraiška pažymiu.

3.5. Kandidatas – asmuo, siekiantis, kad jo kompetencijos, įgytos mokantis neformaliuoju būdu, būtų pripažintos studijų rezultatais ir yra užpildęs registracijos formą, prašymą dalyvauti neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje ir sudaręs su kolegija Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartį.

3.6. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartis – kolegijos direktoriaus ar jo įgaliotų asmenų ir kandidato pasirašytas šalių susitarimas, kuriame nustatyti šalių finansiniai ir kiti santykiai.

3.7. Kompetencijų (ne)pripažinimas – eksperto arba ekspertų komisijos išvada apie kandidato kompetencijos(-jų) (ne)pripažinimą, tai yra įskaitymą arba neįskaitymą.

3.8. Konsultantas – asmuo, konsultuojantis kandidatą, kaip pasirengti kompetencijų vertinimui ir pripažinimui.

3.9. Neformaliuoju būdu įgytos kompetencijos – žinios, įgūdžiai, gebėjimai ir vertybinės nuostatos, kurias asmuo gali pagrįsti.

3.10. Neformalioju būdu įgytų kompetencijų pripažinimas studijų rezultatais – asmens kompetencijų įgytų mokantis neformalioju būdu, pripažinimas atitinkančiomis studijų dalyko rezultatais.

3.11. Neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimas – procesas, kurio metu vertinamos kandidato kompetencijos ir juos pagrindžiantys įrodymai.

3.12. Neformalusis mokymasis – mokymasis pagal neformaliojo švietimo programas, kurių baigus gali būti išduodamas mokymosi pasiekimus nurodantis pažymėjimas.

3.14. Procedūra – nuosekli kandidato neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo veiksmų eiga.

3.15. Savaiminis mokymasis – mokymasis visuomeninės, profesinės veiklos metu ir laisvalaikiu.

3.16. Specialistas – neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarkos monitoringą vykdančios kolegijos direktoriaus sprendimu paskirtas asmuo.

3.17. Studijų rezultatai – studijų metu įgytos žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, kurių pasiekimo lygis įvertinamas pažymiu.

4. Bendrieji neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo principai:

4.1. **Prieinamumo principas.** Suinteresuoti asmenys gali siekti, kad jų įgytos kompetencijos būtų vertinamos ir pripažįstamos neatsižvelgiant į jų įgijimo būdą. Prieinamumas reiškia geografinį vertinimo vietos pasiekiamumą, lygių galimybių užtikrinimą, vertinimo procedūros esmės, specifikos išaiškinimą, galimų vertinimo rezultatų aptarimą.

4.2. **Lankstumo principas.** Taikoma vertinimo metodika leidžia įvertinti kandidato kompetencijas neatsižvelgiant į tai, kur ir kaip jos buvo įgyjamos, sudaroma galimybė projektuoti individualius studijų kelius kandidatui, patenkančiam į aukštojo mokslo sistemą iš įvairios aplinkos: praktinės veiklos, institucijos, vykdančios neformalųjį švietimą, kitos valstybės ir t.t.

4.3. **Skaidrumo ir objektyvumo principas.** Kandidato neformalioju būdu įgytos kompetencijos vertinamos derinant ir jungiant įvairius vertinimo metodus ir išvengiant vertintojo subjektyvaus požiūrio į vertinimo procedūras, kriterijus ar vertinamą kandidatą. Kandidatui suteikiama grįžtamoji informacija apie priimtą sprendimą ir sudaroma galimybė teikti apeliaciją.

4.4. **Prilyginamumo principas.** Neformalioju būdu įgytos kompetencijos vertinamos pagal atitinkamoje studijų programoje aprašytas studento turimas žinias ir gebėjimus jam baigus mokymosi dalyką, modulį, programą (toliau - studijų rezultatai).

4.5. **Savanoriškumo principas.** Savanoriškai apsisprendamas dalyvauti vertinimo procese, vertinimu suinteresuotas kandidatas yra atsakingas už pateiktus vertinti įgytas kompetencijas liudijančius dokumentus, medžiagą: pažymėjimus, darbdavių atsiliepimus, projektus, savianalizės, vaizdo ir garso įrašus, darbų pavyzdžius ir kt. (toliau - kompetencijų įrodymai), yra motyvuotas būti vertinamas, pasirengęs vertinimo procedūrai ir, jei siekia įgyti kvalifikaciją, sąmoningai planuoja tolesnes studijas aukštojo mokykloje.

5. Ši tvarka nustato reikalavimus ir procedūras neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimui ir pripažinimui.

6. Neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarka taikoma asmenims, pageidaujantiems įvertinti neformalioju būdu įgytus pasiekimus ir užpildžiusiems registracijos formą, prašymą dalyvauti procedūroje bei Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartį.

7. Tarp kandidato ir kolegijos yra sudaroma Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartis, kurioje apibrėžiami abiejų šalių įsipareigojimai. Sutartis sudaroma po pirminės konsultacijos, kandidatui apsisprendus dalyvauti neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje.

8. Už kompetencijų vertinimą, pripažinimą (jeigu nenumatytos kitos sąlygos) yra imamas nustatyto dydžio mokestis, kurį sudaro:

8.1. įmoka už prašymo dalyvauti neformalioju būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros nagrinėjimą, taip pat kolegijos pasirengimą vertinimo procedūrai;

8.2. įmoka už kompetencijų vertinimą, kuri priklauso nuo kandidato neformalioju būdu įgytų kompetencijų ir studijų rezultatų atitikties apimties,

8.3. papildomos įmokos, neaptartos šioje tvarkoje ir tiesiogiai susijusios su kompetencijų vertinimu yra nustatomos Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartyje.

9. Įmokų dydžiai už neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūras yra nustatomi ir patvirtinami kolegijos direktoriaus įsakymu.

10. Už neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros organizavimą atsakingas Studijų skyrius.

II. NEFORMALIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO ORGANIZAVIMAS

11. Informavimas:

11.1. Internetiniame kolegijos puslapyje talpinama naujausia informacija susijusi su neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimu ir pripažinimu, vertinimo principais, procedūra, vertinimo sąlygomis, galimais vertinimo rezultatais, individualius poreikius atitinkančiomis studijomis. Informacijos aktualumo stebėseną internetiniame puslapyje vykdo konsultantai ir specialistas.

12. Konsultavimas:

12.1. kandidatui yra skiriama pirminė konsultacija, o kitos konsultacijos – pagal kandidato išreikštą poreikį. Konsultantai konsultuoja kandidatą kaip parengti kompetencijų aplanką, tikrina jo turinį ir pan.;

12.2. tolimesnis konsultavimas ir pasirengimas vertinimui vyksta sutartyje numatytais sąlygomis;

12.3. vienai konsultacijai skiriama ne mažiau kaip viena akademinė valanda.

13. Kompetencijų vertinimas:

13.1. kompetencijų vertinimą vykdyti gali vienas ekspertas arba, esant poreikiui, specialisto ir konsultanto bendru sprendimu sudaroma ekspertų komisija;

13.2. neformaliu būdu įgytų kompetencijų vertinimas, jeigu siekiama kompetencijų pripažinimo, vyksta aplanko pagrindu; siekiant kompetencijų pripažinimo ir įvertinimo, t.y. prilyginimo studijų rezultatais – aplanko ir kitais parinktais metodais;

13.3. jei kompetencijų aplanke duomenys tik iš dalies pagrindžia turimų kompetencijų atitikimą dalyko studijų programos ar jos dalies reikalavimus, ekspertas arba ekspertų komisija nusprendžia, kas bus vertinama papildomai ir kokie metodai bus naudojami. Apie tai informuoja kandidatą ir paskiria vertinimo datą;

13.4. ekspertas arba ekspertų komisija, nustato turimų kompetencijų atitikimą arba neatitikimą dalyko studijų programos ar jos dalies reikalavimams, vertinimas atliekamas pildant kolegijoje nustatytą vertinimo formą;

13.5. jei vertinimą vykdo ekspertų komisija, ji savo vertinimo išvadas ir siūlymus dėl kompetencijų pripažinimo ir/ar įvertinimo pateikia užpildydami posėdžio protokolą bei pridėdant kiekvieno komisijos nario užpildytas vertinimo formas specialistui.

13.6. ekspertas arba ekspertų komisija savo sprendimą formalizuoja užpildydami kolegijos nustatytos formos žiniaraštį, kurį perduoda tvirtinimui specialistui.

14. Kompetencijų pripažinimas:

14.1. Kompetencijos gali būti (ne)pripažįstamos, tokiu būdu suteikiami kreditai nevertinant kompetencijų pažymiu;

14.2. Pripažintos ir įvertintos kompetencijos, kuomet vertinimo rezultatai yra įskaitomi kaip studijų rezultatai;

14.3. baigiamasis darbas ir (ar) baigiamasis egzaminas neįskaitomas;

14.4. įskaitoma ne daugiau nei 60 proc. ketinamos studijuoti programos apimties.

15. Kompetencijų pripažinimo įforminimas:

15.1. teikiamų konsultacijų kandidatams apskaita žymima kolegijos Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo konsultacijų žurnale;

15.2. kandidato kompetencijų įrodymai pateikiami kompetencijų aplanke. Aplanką sudaro: išplėstinis CV, kompetencijų išplėstinis aprašymas kolegijos patvirtinta forma, priedai (dokumentų ir įrodymų kopijos);

15.3. Ekspertas ar ekspertų komisija savo išvadas apie kompetencijų pripažinimą ir/ar vertinimą įrašo nustatytos formos žiniaraštyje, prideda vertinimo metu užpildytus dokumentus (kandidato kompetencijų įrodymų aplanką, vertinimo formas, užpildytus testus, pokalbio protokolus ir kt.), pasirašo ir perduoda tvirtinti, kaip nustatyta šio aprašo 13.5-13.6 punktuose;

15.4. dalykų pavadinimai, įvertinimai, kiti duomenys, susiję su studijų rezultatų įskaitymu, įrašomi į diplomo priedą (priedėlį) ar akademinę pažymą;

15.5. jei kandidatas nutraukia studijas kolegijoje ar pereina studijuoti kitur, jam išduodama akademinė pažyma, kurioje nurodomos pripažintos kompetencijos;

15.6. visi dokumentai, įrodantys kandidato pasiekimus (kompetencijų aplankas ir kompetencijų įvertinimo ir dalykų įskaitymo žiniaraštis, vertinimo formas), o taip pat kandidato prašymas bei sutartis saugomi kandidato asmens byloje kolegijos nustatyta tvarka.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Jei asmuo nesutinka su sprendimu dėl kompetencijų vertinimo ir pripažinimo, jis turi teisę per 20 dienų nuo atsakymo gavimo dienos pateikti apeliaciją kolegijos direktoriui.

17. Apeliacijos dėl kompetencijų vertinimo ir pripažinimo nagrinėjamos kolegijoje nustatyta apeliacijų nagrinėjimo tvarka.

18. Apeliacinė komisija gautą skundą išnagrinėja ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo jo gavimo dienos ir pateikia raštišką atsakymą apeliaciją pateikusiam asmeniui.
